

ANDRAGOŠKO DRUŠTVO SLOVENIJE

Andragoško društvo Slovenije - ADS
Slovenian Adult Education Association - SAEA

Šmartinska 134a
1000 Ljubljana, Slovenija

Telefon: + 386 1 58 42 566

Fax: + 386 1 58 42 550

www.andragosko-drustvo.si

POROČILO PREDSEDNIKA IO ADS O DELU DRUŠTVA V OBDOBJU 2005 DO MAJA 2009

Skupščina ADS je izvolila nove organe društva dne 19. oktobra 2005. V tem poročilu dajem kratek pregled dejavnosti, ki jih je društvo opravilo v času od oktobra 2005 do maja 2009.

IO ADS je imel v tem obdobju 14. sej, od tega tri dopisne. Z dopisnim izjavljanjem se je reševalo nekatera aktualna vprašanja, ki jih je bilo treba rešiti hitro. Na sejah je bila zmeraj dosežena sklepčnost, na dveh tudi tako, da so se člani o sklepih izjavljali po dopisni poti. Udeležba na sejah: štirje člani IO so bili prisotni praktično na vseh sejah (trije z izjemo posamezne seje); na polovici sej ali celo na več kot polovici so bili odsotni trije člani.

IO ADS si je v začetku svojega delovanja prizadeval, da prekine desetletno stagniranje in usihanje delovanja Andragoškega društva Slovenije in da spodbudi člane k vnovični aktivnosti v društvu. Koliko smo pri tem uspeli, kažejo podatki v nadaljevanju tega poročila. .

Društvo si je zastavilo te glavne naloge:

- reorganiziranje delovanja Andragoškega društva Slovenije;
- ustanovitev krovne asociacije za izobraževanje odraslih v Sloveniji;
- okrepitev vpliva ADS na politiko in razvoj izobraževanja odraslih in na izboljšanje sistemske ureditve izobraževanja odraslih v Sloveniji;
- povezovanje z drugimi subjekti – strokovnimi in nevladnimi organizacijami – ki delujejo na področju ali v interesu izobraževanja in učenja odraslih in sodelovanje z njimi;
- promocija ter stiki z javnostmi in mediji; urejanje spletnih strani;
- informiranje članstva;
- skrb za izboljšanje finančnega in materialnega položaja društva;
- vzdrževanje mednarodnih stikov in zastopanje asociacije v mednarodnih združenjih;
- organiziranje srečanj, posvetov, konferenc in sestankov;
- spremljanje aktualnih dogodkov in odzivanje nanje;
- sodelovanje v projektih in aktivnostih s področja izobraževanja odraslih, ki jih organizirajo drugi;
- organiziranje družabnih srečanj in aktivnosti, če nastanejo ustrezne pobude in možnosti za to.

1. Reorganizacija Andragoškega društva Slovenije

Pretežni del prizadevanj je bil usmerjen v decentralizirano in bolj razčlenjeno delovanje ADS. V ta namen so bile v tem mandatnem obdobju ustanovljene komisije in sekcije.

1.1. Komisije:

- Komisija za strokovne razprave in pogovore
- Komisija za sistem izobraževanja odraslih
- Komisija za materialno-finančna vprašanja

Predlagana je bila ustanovitev Komisije za pravičnost v izobraževanju odraslih; njeno ustanovitev načrtujemo v letu 2009.

1.2. Sekcije:

➤ Sekcija za osebe s posebnimi potrebami

Predlagani sta bili še ustanovitvi dveh sekcij:

- Sekcija za kakovost izobraževanja odraslih (za zdaj predložen načrt za njeno delovanje) in
- Sekcija študentov andragogike – njeno ustanovitev predvidevamo v letu 2009.

Precej naporov namenja IO ADS ureditvi evidence članstva in plačevanja članarine. Kljub posebnim povabilom članom, da sodelujejo in redno plačujejo članarino, smo bili pri tem le deloma uspešni. Načrtujemo, da bomo člane, ki že več let ne kažejo aktivnega odnosa do društva, črtali iz članske evidence.

Uspešno pa poteka vključevanje študentov v članstvo, saj imamo ta čas v seznamu članov 22 študentk/študentov, praviloma iz Filozofske fakultete (študenti andragogike).

2. Ustanovitev krovne asociacije za izobraževanje odraslih v Sloveniji

Člani IO so se strinjali, da se ADS reorganizira v krovno asociacijo, ki bo povezovala organizacije za izobraževanje odraslih v Sloveniji (KOIOS). Predstavniki ADS so sodelovali v pogovorih za ustanovitev KOIOS, vendar se partnerji do zdaj o ustanovitvi nismo mogli dogovoriti.

3. Okrepitev vpliva ADS na politiko in razvoj izobraževanja odraslih in vplivanje na izboljšanje sistemske ureditve izobraževanja odraslih v Sloveniji

Aktivnost društva na teh področjih je bila med vsemi programskimi nalogami v prvih letih mandatnega obdobja najbolj intenzivna.

3.1. Sprejeli smo 'Listo zahtev Andragoškega društva Slovenije', s katero smo predložili ukrepe za izboljšanje sistemskega položaja izobraževanja odraslih v Sloveniji in jo posredovati: političnim, upravnim in strokovnim subjektom, ki jih to zadeva, ter asociacijam za izobraževanje odraslih in nekaterim drugim asociacijam. Izdelali smo tudi 'Načrt za učinkovito udeležanje Liste', s katerim smo predlagali ustrezno umestitev sistemskih ukrepov v strategijo vseživljenjskosti učenja, obravnavanje na javnih zborovanjih, promocijo prek stikov z javnostmi in mediji ter ustrezne razvojne in raziskovalne projekte s tega področja.

3.2. Predlagane ukrepe smo umestili v strategijo vseživljenjskosti učenja, imeli smo obravnavo v Strokovnem svetu za izobraževanje odraslih (Svet je 'Lsto' podprl), predlagali smo razvojne in raziskovalne projekte (za črpanje sredstev ESS, za razpis CRPov in za včlenitev v letni načrt MŠŠ). Trije člani IO ADS (poleg Z. Jelenca, kot vodje projekta strategija VŽU, še O. Drogenik, D. Lužar in P. Beltram) smo sodelovali pri pripravi strategije vseživljenjskosti učenja, ki je bila sprejeta v juliju 2007. V strategiji smo ustrezno uveljavili izobraževanje odraslih.

3.3. Z Ministrstvom za šolstvo in šport smo imeli številne kontakte (dopisi ministru, sestanki z ministrom in sekretarko MŠŠ, več sestankov z direktorjem Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih in vodjo Sektorja za izobraževanje odraslih. Do zdaj naša prizadevanja niso bila pomembneje upoštevana, nekaj premikov je bilo doseženih na področju zakonodaje in pri nadaljnjem načrtovanju in izvajanju Nacionalnega programa izobraževanja odraslih (ReNPIO do leta 2013).

3.4. Podobno neuspešna so bila naša prizadevanja, da bi se MŠŠ bolj zavzelo za udeležanje sklepov z dveh delavnic v avgustu 2007 (Mons), ko smo predlagali ukrepe za učinkovitejšo uporabo sredstev ESS. Ker MŠŠ ni kazalo pripravljenosti za izpeljavo nove delavnice, smo o tej problematiki razpravljali na mednarodni konferenci v projektu »Local Pathway to Employment

Success – LOPES«, ki ga je izpeljal EIM - Center za razvoj človeških virov. Na konferenci predstavnikov MŠŠ ni bilo.

3.5. Tudi prizadevanja, da bi MŠŠ začelo pripravljati Operativni načrt za udejanjanje Strategije vseživljenjskosti učenja, do zdaj niso bila uspešna. Edini ukrep MŠŠ na tem področju je bilo imenovanje Strateškega sveta za vseživljenjsko učenje, ki pa po naši presoji ni ustrezno sestavljen.

3.6. Izdelali smo gradivo 'Strateške naloge na področju izobraževanja odraslih', in ga pred volitvami – v juliju 2008 – poslali vsem političnim strankam v Sloveniji. Gradivo ima 10 točk – najpomembnejših strateških nalog na področju izobraževanja odraslih. Uporabili smo ga tudi pri razgovorih z novim vodstvom ministrstva za šolstvo in šport (minister, direktor direktorata).

3.7. Sodelovali smo pri pripravi dveh programskih dokumentov stranke Zares – v Programu razvoja področja vzgoje in izobraževanja v Sloveniji in v dispoziciji za sestavo koalicijske pogodbe – poglavje Izobraževanje odraslih in vseživljenjsko učenje.

3.8. Z individualnimi razpravami (Drofenik, Jelenc, Sotošek) smo skušali vplivati na pripravo Letnih programov izobraževanja odraslih in Državnega razvojnega programa 2007-2013.

4. Povezovanje z drugimi subjekti – strokovnimi in nevladnimi organizacijami – ki delujejo na področju ali v interesu izobraževanja in učenja odraslih in sodelovanje z njimi

4.1. S tremi najpomembnejšimi asociacijami s področja izobraževanja odraslih, to so Društvo za izobraževanje odraslih na srednjih šolah v RS, Združenje izobraževalnih institucij – G.I.Z. in Zveza ljudskih univerz Slovenije, smo poslali ministru za šolstvo in šport dopis z naslovom '*Stališča in pobuda štirih asociacij s področja izobraževanja odraslih o vlogi in delovanju Sektorja za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za šolstvo in šport*'. Ker nas odgovori ministra niso zadovoljili, smo dali pobudo za pogovor na Direktoratu za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih o problemih, na katere opozarjamo.

4.2. zgoraj navedenimi asociacijami smo sodelovali tudi v pogovorih o možnostih za ustanovitev KOIOS (že opisano v točki 2).

5. Organiziranje srečanj, posvetov, konferenc in sestankov

5.1. Strokovne razprave in pogovori.

Ta dejavnost se je začela intenzivneje razvijati po ustanovitvi Komisije za strokovne razprave in pogovore v letu 2008. V kratkem času, odkar deluje, je Komisija organizirala dve razpravi, to sta:

- 'Razvoj kariere kot področja andragoške stroke'. April 2008. Udeležba: 30 oseb.
- Vpliv koncepta in strategije vseživljenjskosti učenja na razvoj terminologije na področju vzgoje in izobraževanja. Oktober 2008. Udeležba: 22 oseb, 20 razpravljalcev. .

Obe srečanja sta bili v Ljubljani, v prostorih ACS.

5.2. Strokovni posveti

▪ IO ADS je v letu 2007 predlagal MŠŠ izpeljavo delavnice '*Usposabljanje na področju vodenja, koordinacije in poročanja za projekte, financirane iz ESS*'. Po zapletih z datumom izpeljave smo izpeljali razpravo o tej tematiki na posvetu z naslovom '*Strategija vseživljenjskosti učenja v politiki in praksi*' v avgustu 2007. Konferenca, ki se je je udeležilo ok. 150 predstavnikov ustanov in organizacij s področja izobraževanja odraslih ter štirih ministrstev, smo razpravljali o učinkoviti izrabi sredstev ESS kot materialni podlagi za udejanjanje operativnih načrtov vseživljenjskosti učenja v Sloveniji.

V razpravi so udeleženci oblikovali stališča in dali pobude in predloge v zvezi z obravnavano tematiko. Žal se dani predlogi na MŠŠ ne udejanjajo ali se jih lotevajo prepočasi.

- Na strokovnem posvetu *Vpliv koncepta in strategije vseživljenjskosti učenja na strokovno izrazje v vzgoji in izobraževanju* smo predstavili ugotovitve in predloge s strokovne razprave, ki je bila na isto temo v oktobru 2008, o njih razpravljali ter sprejeli sklepe za nadaljnje ukrepe pri razvijanju terminologije na področju vzgoje in izobraževanja v Sloveniji. Posveta se je udeležilo 72 udeležencev, tako strokovnjakov kot tudi praktikov z različnih področij vzgoje in izobraževanja in sorodnih strokovnih področij ter predstavnike upravnih organov, politike in sredstev javnega obveščanja.

Po posvetu smo v sodelovanju s Pedagoškim inštitutom v Ljubljani izdali znanstveno monografijo z naslovom: *Vseživljenjsko učenje in strokovno izrazje*. Obsega 230 strani, v njej je sodelovalo 19 avtorjev.

6. Sodelovanje v projektih in aktivnostih s področja izobraževanja odraslih, ki jih organizirajo drugi

V letih 2007 in 2008 smo v sodelovanju s Pedagoškim inštitutom v Ljubljani in MŠŠ izpeljali štiri projekte.

6.1. Enodnevna konferenca *Strategija vseživljenjskosti učenja v politiki in praksi*,

6.2. Enodnevna konferenca *Nacionalna strategija za izobraževanje odraslih, pogled naprej*.

Obe konferenci smo izpeljali v avgustu 2007 v Ljubljani.

Namen konferenc, ki se ju je udeležilo ok. 150 predstavnikov ustanov in organizacij s področja izobraževanja odraslih ter štirih ministrstev, je bil razpravljati o dveh vsebinskih sklopih, to pa sta:

- dejavnosti za udejanjanje Operativnega načrta Strategije vseživljenjskosti učenja (pregled – delovni osnutek); in
- učinkovita izraba sredstev ESS kot materialne podlage za udejanjanje operativnih načrtov v Sloveniji.

V razpravi so udeleženci oblikovali stališča in dali pobude in predloge v zvezi z obravnavanima tematikama. Širši okvir za ti razpravi je sta bili:

- nacionalna strategija izobraževanja odraslih v Strategiji vseživljenjskosti učenja, in
- prispevek Resolucije o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih (Re NPIO) k uresničevanju komunikacije EU 'Za učenje ni nikoli prepozno' in 'Akcijskega načrta o učenju odraslih'.

6.3. *Promocija vseživljenjskosti učenja*.

Organizirane so bile panelne razprave v štirih izbranih krajih po Sloveniji – Ptuj, Postojna, Velenje in Jesenice.

V panelnih razpravah smo:

- predstavili Strategijo vseživljenjskosti učenja' v Sloveniji in pregled dejavnosti za njeno udejanjanje
- seznanili udeležence z razvojnimi in inovativnimi projekti Zavoda RS za šolstvo (ZRSŠ), s katerimi se udejanja strategija VŽU v začetnem izobraževanju v šolah;
- pregledali možnosti udejanjanja VŽU v lokalnih območjih, kjer smo organizirali panelne razprave (ocena direktorice ali direktorja ljudske univerze iz kraja, kjer smo gostovali).

Možnosti za udejanjanje VŽU pa je bila tudi tema za delo v skupinah po končanih predstavitev. Srečanjem smo na koncu dodali še predstavitev strokovne teme 'Socialno omrežje in izobraževanje starejših odraslih', ki jo je organizirala Komisija ADS za strokovne razprave in

pogovore, predstavile pa so jo strokovnjakinje iz Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani ter iz Oddelka za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani v Ljubljani. Srečanja so trajala po 4 ure, udeležilo se jih je skupno ok. 100 udeležencev. O srečanjih so poročala sredstva javnega obveščanja.

6.4. *Vpliv koncepta in strategije vseživljenjskosti učenja na razvoj terminologije na področju vzgoje in izobraževanja.* Enodnevni posvet v Ljubljani, 1. decembra 2008. Število udeležencev: 72. Vse projekte sta financirala Evropska komisija in MŠŠ, izvajalec je bil Pedagoški inštitut v Ljubljani v sodelovanju z ADS.

7. Informiranje članstva, urejanje spletnih strani

7.1. Člane društva smo tekoče informirali z objavami v Novičkah ACS.

7.2. Od decembra 2007 bolj ali manj tekoče urejamo spletne strani ADS.

8. Spremljanje aktualnih dogodkov in odzivanje nanje

8.1. Podpora kritični oceni Oddelka za pedagogiko in andragogiko FF glede zmanjševanja ali opuščanja raziskovalnega dela v Andragoškem centru Slovenije.

8.2. Opozorjanje na napačno prikazovanje stanja izobraževanja odraslih v poročilih MŠŠ.

8.3. Opozorili smo MŠŠ na pojav, ki se po naši oceni pristransko odvzema možnost izvajanja programov formalnega izobraževanja odraslih ljudskim univerzam in se jih spet preusmerja v šole.

8.4. Sodelovali smo pri pripravi opisa del in nalog andragoga v zdravstvu. Priporočili smo, da se sistemizira delo andragogov (v zdravstvu, drugje).

8.5. Opozorili smo MŠŠ na to, da v priporočilih dekanom fakultet za prenovu pedagoških študijskih programov na Filozofski fakulteti v celoti izpuščajo kompetence, ki zadevajo izobraževanje odraslih in andragoške vsebine študija, s čimer se zapostavljajo zahteve študija andragogike.

8.6. Aktivno – s plenarnim referatom o neustreznosti zdajšnje systemske ureditve izobraževanja odraslih v Sloveniji – smo se udeležili posveta *'Izobraževanje odraslih v Sloveniji na križpotju'*, ki ga je v marcu 2008 organiziralo Združenje organizacij za izobraževanje odraslih v Sloveniji.

8.7. Aktivno – z referatom *'Vpliv koncepcije in strategije vseživljenjskosti učenja na sistemsko urejanje vzgoje in izobraževanja v Sloveniji'* – smo se udeležili mednarodnega posveta *'Spremembe v sistemu vzgoje in izobraževanja v Sloveniji'*, ki je bil v aprilu 2009.

8.8. Strokovne razprave in pogovori ob različnih priložnostih.

9. Vzdrževanje mednarodnih stikov in zastopanje asociacije v mednarodnih združenjih

Redno izpolnjujemo obveznosti za članstvo v Evropski asociaciji za izobraževanje odraslih – IEAEA (članarina, komuniciranje). Dejavnosti, ki so jih organizirale mednarodne organizacije, so doslej nismo udeleževali zaradi pomanjkanja finančnih sredstev; pričakujemo, da se bomo že naslednjem obdobju leto.

10. Skrb zaboljšanje finančnega in materialnega položaja društva

Finančni položaj ADS seboljšuje, za kar gre zasluga pridobitvi projektov ESS in EC v preteklem in v letošnjem letu.

To nam omogoča, da smo pridobili zunanjo sodelavko za opravljanje tehničnih in organizacijskih poslov in da imamo tehnično urednico spletnih strani.

Tudi na sedežu društva – v prostorih ACS – so se razmere za delovanje društvaboljšale.

Potem, ko je ADS v letu 2007 dobilo od MŠŠ 3000,00 €, nam je bila vloga za sofinanciranje naše dejavnosti v letu 2008 zavrnjena. Na ta sklep smo se pritožili, a se za zdaj ravnanje MŠŠ ni spremenilo.

Dosegli smo, da je MŠŠ dodelilo ADS status društva, ki deluje v javnem interesu.

11. Drugo

10.1. Sprejeli smo predloge za spremembo Pravil ADS in s pomočjo pravne službe PIC CNVO pripravili Pravila za sprejetje v Skupščini.

10.2. Vsako leto predlagamo kandidata za se državno nagrado, ki jo podeljuje MŠŠ. Do zdaj je nagrado prejela g. Breda Podboj iz LU Postojna. Nagrada ji je bila podeljena v letu 2006. Naša kandidatka za leti 2007 in 2008 ni dobila priznanja, za kar smo protestirali pri ministru za šolstvo in šport.

10.3. V letu 2007 in 2008 smo podelili nazive častnih članov 12 osebam, ki so zaslužne za razvoj izobraževanja odraslih v Sloveniji in za aktivno delovanje ADS. Do zdaj so ta naziv prejeli: Tilka Blaha, mag. Jože Valentinčič (prvi predsednik, ki je letos praznoval 80-letnico), Marjan Lah, Marija Vogrič, dr. Ana Kranjc, dr. Ivan Kejžar, Dunja Simsič in Štefan Huzjan (leta 2007) ter Mirjam Sattler Perovič, mag. Franci Pivec, dr. Peter Vencelj in mag. Marija Velikonja (leta 2008).

Druga področja nalog, ki smo jih navedli v programih dejavnosti ob začetku mandata, so stalne in redne naloge, ki jih ADS izpeljuje tekoče, po potrebi in v skladu z možnostmi. O izpeljavi teh nalog se tekoče odloča in sklepa IO ADS. To so:

- promocija ter stiki z javnostmi in mediji;
- organiziranje družabnih srečanj.

Dr. Zoran Jelenc, predsednik IO ADS

Ljubljani, 9. aprila 2009